

V dňoch 7. - 10. júna 2001 sa konala v Helsinkách **Európska populačná konferencia 2001**. Organizovala ju Európska asociácia pre populačné štúdie (EAPS) so sídlom v Holandsku, v spolupráci s Fínskym štatistickým úradom, Fínskou demografickou spoločnosťou a s Federáciou fínskych rodín - Väestöliitto. Konferencie sa zúčastnilo 361 účastníkov z európskych i mimoeurópskych krajín. Slovensko bolo zastúpené dvoma účastníkmi (M. Piscová zo Sociologického ústavu SAV, D. Jurčová z INFOSTATu - VDC).

Konferencia mala široký záber a obsahovo pokrývala všetky oblasti demografie. Príspevky boli rozdelené do 13 sekcií:

- A: Plodnosť, antikoncepcia a reprodukčné zdravie.
- B: Rodiny a domácnosti.
- C: Zdravie, chorobnosť a úmrtnosť.
- D: Regionálna populačná dynamika.
- E: Medzinárodná migrácia a migrujúce populácie
- F: Populačné starnutie.
- G: Populácia a politika.
- H: Populácia rozvojových krajín.
- I: Demografické nástroje (teórie, metódy, modely).
- J: Aplikovaná demografia.
- K: Scenáre a projekcie.
- L: Historická demografia.
- N: Otvorené fórum.

Zasadnutia prebiehali denne vždy v piatich paralelných sekciách. Medzi najviac zastúpené témy patrili, ako obyčajne, téma A: Plodnosť, antikoncepcia a reprodukčné zdravie, téma E: Medzinárodná migrácia a migrujúce populácie, téma B: Rodiny a domácnosti a téma C: Zdravie, chorobnosť a úmrtnosť.

Hlavný referát na tému „Oneskorená plodnosť v Európe: Detrminanty a dôsledky“, predniesla prof. A. Pinneli z katedry demografie Rímskej Univerzity „La Sapienza“.

Bol venovaný zmene profilu plodnosti vo všetkých európskych krajinách a najmä „odloženej“ plodnosti v európskom meradle.

Zaujímavé príspevky predniesli A. Sukkari z Kliniky infertility a D. Apter z Kliniky sexuálneho zdravia (Helsinki, Fínsko). Boli venované možnostiam asistovanej reprodukcie, ktorá za posledných 15 rokov dokázala svoju efektívnosť. Odhaduje sa, že pomocou asistovanej reprodukcie sa vo svete narodilo okolo 2 milióny detí. Úspešne sa podarilo vyriešiť aj niektoré hormonálne bočné efekty. Inou oblasťou asistovanej reprodukcie je predimplantačná genetická diagnostika embryí, ktorá umožňuje selektovať zdravé embryá, aby sa tak zabránilo genetickým abnormalitám. Autori predpovedajú asistovanej reprodukcii veľkú úspešnosť.

Pozornosť upútali aj referáty prednesené v sekcii Populačné starnutie, ktoré je jedným z hlavných problémov európskej populácie. V niektorých krajinách Európy obyvateľstvo 65 ročné a staršie tvorí skoro štvrtinu populácie. Populačné starnutie má vplyv nielen na ponuku pracovných síl a penzijné fondy, ale tiež na štruktúru rodín a medzigeneračné vzťahy. Ďalšie referáty sa zaoberali problémami spoluzitia rôznych generácií, problémami osamelosti starých ľudí a ich riešením, ako aj ďalšími problémami súvisiacimi s predlžovaním ľudského veku.

Z oblasti migrácie zaujal príspevok P. Reesa (Univerrzita Leeds, Anglicko) a M. Kupiszewského (Inštitút geografie a priestorovej organizácie Poľskej akadémie vied, Varšava), ktorí študovali vnútornú migráciu a populačné zmeny v Európe na príklade 18 európskych krajín, vrátane SR. Slovensko spolu so Španielskom a Maďarskom patrí do skupiny prechodných štátov, v ktorých urbánna koncentrácia 80. rokov bola v 90. rokoch nahradená urbánou dekoncentráciou. Ďalšie referáty sa zaoberali migračnou motiváciou, najmä ekonomickými determinantmi migrácie. Pozornosť bola venovaná aj utečencom a etnickým problémom.

Abstrakty z konferencie sú zhrnuté v zborníku, ktorý je k dispozícii vo VDC.